



E-Napraforgó

KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FOLYÓIRAT

NEMZETKÖZI IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ BÉKÉSCSABÁN

Kiadja:
Közösségfejlesztők
Békés Megyei
Egyesülete

A hír

2012. április 2-6. között Nemzetközi Ifjúsági Találkozón vett részt közel 70 középiskolás fiatal Békéscsabán.

Békéscsaba MJV Önkormányzata által szervezett találkozó a harmadik nagy eseménye volt az „Európa a polgárokért” uniós program által támogatott rendezvénysorozatnak.

S ami mögötte van

2010. őszén keresett meg Koszecz Andrea, a békéscsabai Polgármesteri Hivatal társadalmi kapcsolatok referense a fenti pályázati lehetőséggel, s örömmel vállaltam a partnerséget az ifjúsági találkozó megszervezésében. A Békéscsabai Kulturális Központ Patent Ifjúsági és Diákirodája, mint együttműködő partner szerepelt a pályázatban, s a Békéscsabai Diákönkormányzatra, mint egy 17 éve létező, működő ifjúsági érdekképviseleti szervezetre és annak tagságára építettünk elsősorban.

A találkozóra már 2011. őszén elkezdtek a felkészülést, persze az igazi, aktív készülődés csak 2012. januárjában indult.

A pályázati projekt lebonyolítója Békéscsaba MJV Önkormányzata volt, így a megvalósítás felelősége kevésbé nyomta a vállunkat. A fiatalokkal mi is sokat dolgoztunk a sikerért, mégis vendékek is érezhettük magunkat,

hiszen a főpályázó által biztosított körülmények között végezhattük a munkánkat. A mi munkánkból kimaradt a háttér megteremtése, ami egy 70 fős, több napos találkozó esetében meghatározó élmény a résztvevők számára, így felelősségteljes feladat dönteni a szállásról, étkezésről, a további ellátásról.

S ugyanilyen fontos a szakmai program megvalósítása is. A találkozó nehézségét a közös munkanyelv is adta. Az angol nyelv a testvérvárosi partnerekkel való egyeztetéstől a kapcsolattartásig végig kísérte a találkozót. S nemcsak megkönnyítette a kommunikációt, hanem az eltérő nyelvismeret (vagy éppen annak hiánya miatt) meg is nehezítette az együttléte és a közös munkát.

A nyelvismeret már a találkozó elsődleges munkaformájának, a tréningnek a tervezésénél is gondot jelentett. 70 fő már olyan nagycsoport-

nak számít, amihez gyakorlattal rendelkező szakemberekre van szükség, a kettős vezetést is fontosnak tartottuk. A 15-19 éves korosztály további tapasztalatot igényel, s ehhez jött még az angol nyelv ismerete. Hiába dolgozunk együtt évek óta békéscsabai szakemberekkel ifjúsági területen, sajnos az angol nyelv miatt másokat kellett keresnünk (ui. a tolmáccsal folyó tréning munkát is elvetettük). S ez bizony nehéz feladat volt. Végül egy tréningek tartásában gyakorlott cég két fiatal munkatársát választottuk, akiknek bár a korosztállyal kevés tapasztalatuk volt, de a másik két kritériumnak megfeleleltek, s örömmel vállalták, hogy kipróbálják magukat a tizenévesek között is.

A két trénerrel nagyon szoros munkakapcsolatban voltunk januártól, a meghívó levél megfogalmazásától, a

2012. július

A tartalomról:

Ez történt...	4
Pályázatok	9
Rendezvények	11
Figyelmükbe ajánljuk...	13
Kiadványajánló	15

BENTLAKÁSOS CIVIL MŰHELY

A Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete - az elmúlt évi hagyományoknak megfelelően - 2012. augusztus 3-5. között rendezi meg a civil szervezeteknek szóló bentlakásos továbbképzését Doboz-Szanazugban, melynek keretében a civil szektort érintő aktuális kérdések kerülnek feldolgozásra elméleti előadások és műhelymunka formájában.

Részletes program a 16-17. oldalon található.

Információ: 66/333-263;
06/30-207-44-82
civil@kfbme.hu;
civil@csabanet.hu

programterv elkészítéséig, az előzetes felkészülés feladatainak kidolgozásáig, a napi telefonos és e-mailes kapcsolattartás mellett több alkalommal találkoztunk személyesen is.

S bár a háttér megteremtése, a szakmai program összeállítása, a partnersoportokkal való folyamatos kommunikáció mindmind rákészülés volt az öt napra, a békéscsabai házigazda fiatalok, a Békéscsabai Diákönkormányzat részvétele a találkozó sikerében elvitathatatlan.

Az ő felkészítésük, felkészülésük párhuzamosan folyt a találkozó szervezésével.

Végül 11 fő vett részt a találkozón a csoportmunkában, de a szervezésben további 15 fő segített.

A hazai csapat felkészítése 3 szinten történt.

Először is mi magunk is teljesítettük azokat a feladatokat, amelyeket a közös csoportmunkához a meghívó levélben minden partnersoporttól kértünk (első estére ételkóstoló összeállítása hazai ízekből, második estére készülés saját kultúrát bemutató rövid programmal, fotók készítése a saját városról, minikutatás készítése a korosztályról).

Második szintet a házigazdaságra való felkészülés jelentette, hiszen nemcsak egyszerű résztvevői voltunk a találkozóknak, hanem a csabai fiatalokra hárult az a feladat, hogy a többi fiatal bevonja a programokba, gondoskodjanak a megfelelő hangulatról, vezessék az egyes programokat, egyszóval jó házigazdához méltóan tartsák rajta minden érzékszervüket a csapaton, s mintát is közvetítsenek.. Ez bizony nehéz feladat és nagyon nagy felelősség volt, hiszen a tizenévesek könnyen kieshetnek a szerepből, amikor

az érzések, a hangulat magával ragadja őket. (Ez még velünk, felnőttekkel is megesik.)

A harmadik szintet a LIKE (Lézenső Ifjúság Kulturális Eseménye) szervezése jelentette. A találkozó programjába beillesztettük a Békéscsabai Diákönkormányzat *LIKE-fesztiválját*, amit 2011-ben szerveztünk meg először egy KÖZÖD-projekt keretében, a Demokratikus Ifjúságért Alapítvány támogatásával. Idén nagy lehetőség volt a testvérvárosi projektben való részvétel, mivel nemcsak a programban szerepelhetett, hanem a megvalósításhoz forrást is jelentett. A LIKE egy összművészeti fesztivál fiatalok közreműködésével, fiatalok részvételével, fiatalok szervezésében. Vannak benne színpadi koncertek, táncbemutatók, festés, játékok, graffitizés, fotópályázat, majd szabadtéri fotókiállítás, a nemzetközi csoportok műsorai.

A találkozó legfontosabb, meghatározó része a tréning volt, ez adta a majd egy hét és minden egyes nap keretét.

A tréning minden nap 09.00-12.30 és 14.00-18.00 közé volt tervezve. Állandó feladata volt az előző napok összefoglalása, reflektálási lehetőség a résztve-

vők számára; a tagok energetizálása reggelente és ebéd után; az előzetesen otthon elkészített minikutatás alapján a fiatalok élethelyzetének vizsgálata kis- és nagycsoportos munkaformában; készülés egy közös akcióra, ahol a korosztályra valamennyi országban érvényes tételt akartak megfogalmaztatni a trénernek. Az akció meg is valósult: "Mintegy 60 fiatal sorakozott fel (egészség)kigyó alakban, világoskék pólóban, táblákkal, transzparenssekkel a kezükben csütörtökön kora délután Békéscsabán, a Korzó téren. A magyar és angol nyelvű feliratokon a tinédzserek egészségtelen életmódját bemutató szavak és kifejezések voltak olvashatók, azok egészséges párjával. ... a külföldi és békéscsabai diákok célja az volt, hogy felhívják a figyelmet a mai fiatalok egészségtelen életmódjára, s egyúttal közösen megoldást találni a problémákra." - fogalmazta meg az egyik résztvevő a bekes.schooltourmix.hu tudósításában. A résztvevők megoldották a feladatot, de úgy értékelték, hogy igazából sem ők maguk, sem az utca embere nem értette meg igazán az üzenetet. Ebben a feladatban végig kísérték a két tréner, de valódi sikerélmény nélkül.



A tréningen a vezetők igyekeztek úgy alakítani a kis- és nagycsoportokat, hogy lehetőleg minél több formációban megforduljanak a tagok, és rá legyenek kényszerítve a kommunikációra esetleg olyanokkal is, akit a szabadidőben talán a nagy létszám miatt nehezebb lett volna megszólítani. Mivel a csoportok különböző motivációval, felkészültséggel, nyelvismerettel érkeztek, elsősorban a tréningen volt lehetőség arra, hogy a 60-70 fős különbözőségeket összehangoljuk, a lemaradókra figyeljünk, de a találkozók célját szem előtt tartó, aktív munkára kész fiatalokat is kellően foglalkoztassuk. A különböző szintű angol nyelvismeret nagyon megnehezítette a közös munkát. Ezt erősítette fel a nagy létszám is, ami könnyebbé tette a kivonódást, a fizikai jelenlét mellett a teljes passzivitást. Mivel a tréner szakmai megfontolásból kevésbé vettek részt a szabad programokban, nem volt lehetőségük arra, hogy a megismerjék a fiatalokat egy lazább közegben, esetleg a másnapi munkához merítsenek ötletet; igyekeztek megfelelni a megrendelőnek, a közösen kidolgozott programot teljesíteni, de így hagyták elmenni maguk mellett az élményt, s nem aknázták ki a szerepük nyújtotta tágabb lehetőségeket.

De a tréning minden hiánya ellenére, a fiatalok jól érezték magukat, ösztönösen és nyitottan keresték azoknak a társaságát, akiknek az ismerkedés, az együttlét öröme, a közös játékok, az ismeretlen felfedezése, az élmények gyűjtése, egy új város felfedezése volt a célja. S mindebben az együtt cselekvés, együtt létezés, együtt érzés volt a meghatározó. A korosztályra egyébként is jellemző a csoportban, a hasonlókat közt való megismerés, feloldódás. Ez a kollégium zárt "életközösségében" különösen felerősödött, az átbeszélt éjszakák fáradtságából adódó új dimenziók pedig csak fokozták a közös-



ségiség élményét. Így, mire a búcsú következett, valóban fájdalmas volt az elválás. A találkozók résztvevőinek fele intenzíven élte meg az öt nap minden percét, az elválást is beleértve.

A találkozó célja és eredményei?

Célunk az volt, hogy rátekintsünk a 15-19 éves korosztály életére, mindennapjaira, örömeire, problémáira Székelyudvarhelytől Mikkeliig; 70 eltérő kultúrából, élethelyzetből érkező fiatal között keressük a hasonlóságot és a különbözőségeket; játszunk és gondolkodjunk együtt; nemzetközi kapcsolatok, barátságok szülessenek.

Eredményként megszületett egy facebook csoport, ahol (eleinte intenzív, majd az idő haladtával enyhülő, normális) kapcsolattartás folyik.



A résztvevők és segítők részesei voltak egy nagyszabású projekt megvalósításának, a tervezéstől, előkészületektől az értékelésig. S mivel érzelmileg is bevonódtak, az élmény és tanulás is intenzívebb volt. Remélhetőleg többen képessé váltak (a Békéscsabai Diákönkormányzat csapata biztosan) a következő helyi vagy nemzetközi projekt megvalósítására, felhasználva e találkozó tapasztalatait a partnerekkel való kapcsolattartástól, csoportszervezéstől a helyszínnel és szakmai programmal kapcsolatos személyes benyomásokig.

A békéscsabai csoport keresi a pályázati lehetőségeket a folytatáshoz. A vendéglátó csapat még jobban összerázódott, s csak remélni tudjuk, hogy hatott a vendégekre csoportszinten is az együttlét.

S mi felnőttek mit kaptunk? A fiatalok elfogadását, közvetlenségét, a jól végzett munka örömét, a résztvevők köszönetét, hogy általunk részesei lehettek egy élménynek, ami csak Békéscsabán és csak 2012. áprilisában adathatott meg a kiválasztott 70 embernek Európában.

Zsótér Mária

Békéscsabai Kulturális Központ
Patent Ifjúsági és Diákiroda

EZ TÖRTÉNT...

Finnország, a szervezetek mekkája

2012. június 3-4. között valósult meg a „Európa a polgárokért” program „Az önkormányzatok munkáját támogató civil kezdeményezések hálózata” c. projekt újabb szakmai találkozója, amelyen a 3 fős békéscsabai civil delegáción túl, részt vett a lengyel testvérváros – Tarnowskie Góry – civil referense is. A finnországi testvérváros – Mikkeli – kulturális és civil szakemberei voltak a vendéglátók, akik a szűk időtartam alatt is gazdag programot állítottak össze számunkra. A program során elsősorban a civil és kultúra területén tevékenykedő szervezetekkel, intézményekkel ismerkedtünk meg.

Elsőként a családon belüli erőszakot elszenvedő egyének problémájával, segítségével foglalkozó szervezethez, az 1999-ben alakult „Viola” Egyesülethez látogattunk el. A 29 tagszervezettel rendelkező Egyesület 11 szociális végzettségű munkatárssal működik, akikhez bejárhatnak az ügyfelek és akiktől segítséget kapnak a trauma feldolgozásában.

Létrehozták az ún. SZALON-modellt, melynek keretében az ügyfelek közösen gondolkodnak azon, hogy ki tartson előadást (közéleti személyiség, politikus, stb.) és az elvük az, hogy egyszerre csak 1 szakembert hívnak meg és az ügyfelek alaposan átgondolják, hogy miért azt a témát választják és hogy milyen okból hívják meg az adott szakembert. Az egyesület tevékenysége hozzájárult ahhoz - eddig nem volt szabályozva a családon belüli erőszak - hogy törvénytelen cselekménynek tekintik a jövőben az erőszakot. A gyermekeket védi a törvény a fizikai bántalmazás ellen, de látják a családi erőszakot és ez komoly lelki traumát okoz. Öt, otthoni bántalmazást elszenvedő nő létrehozott egy szakértői csoportot és az elmúlt években erőszak témában szervezett konferenciákon több alkalommal is megszólaltak és megrázó képeket mutattak be. A csoport tagjai kampányt szerveztek, melynek hatására a szervezet szerencsésjártékából származó jövedelemből 4 évre elegendő forráshoz jutott, melyből 5 főt tud alkalmazni. Finnországban először Mikkeliben érték el azt, hogy otthonra kapnak riasztót, melynek jelzése egy őrző-

védő szolgálathoz fut be. A családon belüli erőszak társadalmi okainak háttéréről feltett kérdésre a szervezet vezetője elmondta, hogy nem lehet egyetlen okra visszavezetni, hiszen egyrészt magyarázat lehet az, hogy több alkalommal háborúzott az ország, de ugyanakkor jelen van alkohol és a kábítószer is. A Mikkeli város tulajdonában lévő, a szervezet által bérelt 100 éves polgári házban fogadnak férfiakat is, akik biztonsági okokból másik bejáratot használnak, de a személyes tanácsadást ők is ugyanúgy igénybe vehetik. Az egyesület sokrétű tevékenységet végez, hiszen foglalkozik egyénekekkel, csoportokkal, tanácsadásokat nyújt, képzéseket szervez, jelen van a politikai törvénykezésben és megelőző munkát is ellát.

Ezt követően utunk a *Fénykép-művészeti Központba (Mikkelin Valokuvakeskus)* vezetett, ahol *Olli Jaatinen* művészeti igazgató kalauzolásával nyerhettünk betekintést az intézmény működésébe. A központ létrehozásának ötlete a művészeti igazgatótól származik, hiszen Megyei Művész-címet kapott, mely pénzügyi támogatással jár és ez tette lehetővé a központ létrehozását. A Mikkeli megye területén működő galéria célkitűzése az, hogy képzett finn fényképészek alkotásait bemutassa. Több nemzetközi kiállítást szerveztek már, melyeken színes fotókat is láthatott a közönség és minden évben más témát találnak, jövőre például a gitár lesz a fókuszban, valamint a kiállításon szereplő fotókból könyvet adnak ki. A májustól karácsonyig nyitva tartó központ egy munkavállalóval, részvénytársaságként működik, és saját digitális műhellyel rendelkezik, ahol a legkorszerűbb géppel tud-





nak dolgozni, mely 15 különböző szintet használ és 200 évig megtartja magát a színen. Több kiadványt is készítettek, többek között az 50-es évek Mikkelije c. könyvet, amely finanszírozásával kapcsolatban a művészeti igazgató elmondta, hogy a helybeli újság, centrum bar is hozzájárult a költségekhez. Ezen kívül a tevékenységük végzéséhez szükséges forrásokra minden évben pályáznak, az államtól és a várostól is kapnak bizonyos összeget, valamint a múlt évi bevételük 1/3-a abból származik, hogy vállalkozók kértek digitális nyomtatást.

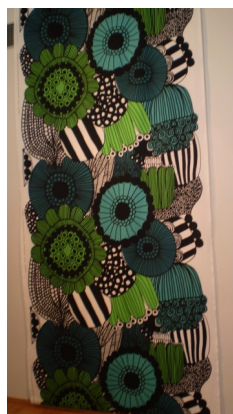
A szakmai program következő elemeként a *Mikkeli Gyermek- és Ifjúsági Képzőművészeti Iskola* tevékenységével ismerkedhettünk meg. Az iskolát bemutató tanárnőtől megtudtuk, hogy 1983-ban alapították az iskolát és 90-ben kezdték a művészeti alapképzést, mely törvényileg szabályozott és kidolgozott tantervvel rendelkezik. Mikkeliben ezt a képzési formát ők kapták meg, melynek ellátásához állami segítség jár. A városra korábban a zeneoktatás volt a jellemző, a képzőművészeti terület nem prosperált, vagyis ez egy újszerű dolog, hogy itt minden művészeti ággal (kerámia, grafika, festészet, stb.) megismerkedhetnek. 2007 óta működnek a meglátogatott épületben és azóta növekszik a diákszám (általában

70-75 körül mozog), elsősorban 4-12 éves korosztályú gyermekek járnak szabadidejükben az iskolába. Korosztályi lebontásban különböző típusú, más-más időtartamú, gyakoriságú képzésen vehetnek részt a diákok, akik a természetben vagy a természet anyagaival dolgoznak és alkotásukat hazavihetik.

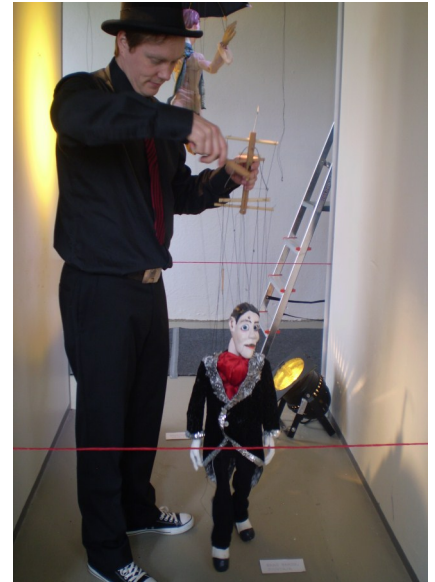
A legérdekesebb, 7-12 éves korosztály számára 1 hetes nyári foglalkozást is szerveznek, illetve gyakran rendeznek kiállítást is a diákok munkáiból. A más intézményekkel való kiváló együttműködésüket bizonyítja, hogy egy tavalyi programon az iskola biztosította az animációt, a zeneiskola a zenét, a képzőművészeti múzeum pedig a felhasznált anyagokat. Működésükre vonatkozóan a tanárnő elmondta, hogy az iskolát a *Mikkeli Művészeti Egyesület* tartja fenn, valamint a város által lehívott támogatást indirekt módon kapják meg, hiszen az épületért nem fizetnek bérleti díjat, és a diákok - korosztályonként változó mértékű - tandíjat fizetnek.

Délután látogatást tettünk a *Mikkeli Szépművészeti Múzeumba*, ahol a Marimekko kiállítást *Matti Karttunen*, osztályvezető kíséretében tekinthettük meg. A legsikeresebb finn cégnek számító „Marimekko” 1951-ben kezdte meg működését, neve modern finnséget fejez ki és az életvidám színek, formák jellemzik.

A nyomott minta, egyszerű téglalap alakú, jó minőségű pamutból készült ruhadarabok a Helsinkiben lévő design múzeum vándorkiállításának köszönhetően jutottak el a városba.



A szakmai program részeként bábkiállítást is láthattunk, melyet Aapo Repo, megyei művész mutatott be. A *Marionettek címmel épp aznap nyílt kiállítás* keretében többféle bábfigura elkészítésének történetével, mozgatásának technikájával ismerkedhettünk meg.



A szakmai út során lehetőségünk volt a civil szervezetek tevékenységéről bővebben is beszélgetni Heikki Hirvooven és Antti Mattila urakkal, a hivatal osztályvezetőjével és munkatársával. Finnországban már egy pár ember is létrehozhat civil szervezetet. Mikkeliben, amely 34 000 lakosú város, 300 civil szervezet működik, ezek egy része az önkormányzat által fenntartott Civil Szervezetek Házában. A település vezetése által kiemelten preferált terület a sport.

A program során lehetőségünk volt a főváros - Helsinki - nevezetességeivel is megismerkedni, ahol megcsodálhattuk a Szikla-templomot, az egyedi tervezésű Finlandia Palotát, a hatalmas kikötőt, a csodálatos tereket, parkokat.

Butora Hajnalka

Pályázatírás mesterfokon Uniós program 13 ország részvételével

Az Egész Életen át Tartó Tanulás Leonardo Partnerségi program keretében 13 ország pályázatírásával és projektmenedzsmenttel foglalkozó szervezete nyert uniós támogatást, hogy 2 év alatt kicserélje tapasztalatait, és a legjobb gyakorlatot széles körben terjessze a pályázó szervezetek részére.

A közelmúltban, Bulgáriában, Veliko Tarnovóban megtartott záró nemzetközi találkozón a résztvevők, köztük a békéscsabai székhelyű EUNET Európai Együttműködési Hálózatokért Alapítvány szakértői értékelték az elmúlt időszak eseményeit.

A partnerség 15 mesterfokú leckét állított össze és ezeket az Internet segítségével minden érdeklődő számára hozzáférhetővé teszi a <http://leonardorenew.weebly.com/> oldalon.

Az egyes szervezetek bemutatkozása mellett láthatóak a szervezetek által összeállított leckék összefoglalója is. Az oldal lehetőséget ad a kapcsolatteremtésre, partnerkeresésre is, induló projektekhez, új partnerségek létrehozásakor.

A záró találkozón a partnerség megállapodott abban, hogy folytatják együttműködésüket, további pályázati források felkutatásával, mely lehetővé teszi a lezárt projekt eredményeinek továbbvitelét.

Terhes Tiborné
Márkus Zsuzsanna

<http://eUNET.site40.net/hu/>



„Move it! Empowerment through outdoor education” ("Mozdítsd meg! Felelős- ségteremtés iskolán kívüli nevelés által")

A Kamuti Gyermekéért Alapítvány projektpartnerként vesz részt a fenti elnevezésű projektben, mely az Európai Bizottság DAPHNE programján keresztül valósul meg 5 ország szervezeteinek részvételével. A projekt koordinátora a Németországban az **e r f u r t i k ö z p o n t ú** "Naturfreundejugend Thuringen" nevű szervezet. Partnerek Franciaországból, Litvániából, Csehországból és Magyarországról, amelyet alapítványunk képviseli.

A Daphne programról annyit célszerű röviden tudni, hogy az alapvető jogok és igazság program részeként támogatja a gyermekek, a fiatalok és a nők elleni erőszak elleni küzdelem és megelőzést és az áldozatok és veszélyeztetett csoportok védelmét **s z o l g á l ó** programokat.

Projektünk immár másfél éve fut. Minden partnerszervezet a saját környezetében 6 alkalommal, legalább 2 éj, 3 napos ún. csapatépítő tréninget szervez 10-18 éves korosztálynak. A megvalósítás természetesen nem ilyen egyszerű. 2011 májusában volt az első találkozó a Thuringiai erdőben, Gießübel nevű faluban, ahol a partnerek képviselő először találkoztak, s tudtuk meg mi is a feladat valójában. Ezt követően novemberig az előkészületi fázis zajlott, többek között elkészült a projekt honlapja: <http://project-move-it.eu/index.php/en/>
Novemberben a cseh partner

adott otthont a második, ez alkalommal módszertani találkozónak, ahol többek között egy közös módszertani csomag készült, melyben szereplő például játékokat minden szervezet, minden csapatépítő alkalommal alkalmaz. Majd pedig a német koordinátornál futnak össze az értékelő lapok.

A hat csapatépítő alkalomnak 2012. szeptember végéig kell megtörténnie. Eközben a szervezetek képviselői ún. „jobshadowing” munkát is végeznek, mely egymás helyszínére történő látogatást jelent. Alapítványunk képviselője áprilisban a német partnernél tett látogatást, szeptember elején a litván partnernél tesz látogatást. Szervezetünk munkájába az elmúlt héten tett betekintést a német partner képviselője, a szeptemberben a francia partner képviselőjét várjuk.



Időközben július végén- ismét Németországban- középterminusú találkozón- az eddig elvégzett feladatok tapasztalatait foglaljuk össze, megbeszélve a további teendőket és fókuszálva a közeledő elszámolások, beszámolók elkészítésére. A projektet záró értékelő találkozó novemberben a francia partner székhelyén lesz majd.

Alapítványunk a hatból eddig 5 alkalmat szervezett meg különböző helyszíneken, különböző csoportoknak, figyelve arra, hogy a helyi gyerekeknek, fiataloknak adassék meg a lehetőség.

Földesiné Püski Mária

IKSZT - zárókonferencia

Az „IKSZT-k az ifjúságért Békés megyében” című projekt szakmai megvalósítása a befejezéséhez érkezett. A Békés Megyei IBSEN Nonprofit Kft. Kulturális Irodájának és a Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesületének partnerségével lebonyolított programban ifjúsági információs szolgáltatások indultak el Békés megyében; a projekt szakemberei segítséget nyújtottak az Integrált Közösségi Szolgáltató Terek munkatársainak; a kiválasztott településeken (Kardos, Szabadkígyós) közösségfejlesztő folyamatokat generáltak a fiatalok körében. Az alkalmazott módszer- közösségi felmérés kérdőívek segítségével, feldolgozás, visszacsatolás – lehetővé tette a helyi fiatalok bevonását, aktivizálását. A június végén megtartott záró konferencián bemutatásra került a szakmai program, a Kardoson, illetve Szabadkígyóson megvalósult mintaprojekt. A résztvevők az összejövetelel tájékozódhattak a Csongrád megyei IKSZT-k helyzetéről és lehetőségeiről Takács Ágnes irodavezető, mentor – Dél-alföldi Teleházak Regionális Közhasznú Egyesülete – előadásában. A jelenlévők megtárgyalták a projekt további folytatásának lehetőségét is.

Butora Hajnalka

Beszámoló a „sárréticivilek” tevékenységéről

Körös-sárréti Civil Szervezetek Szövetsége részt vesz a kistérségi települési rendezvényein. A szervezet bemutatása mellett, projektgeneráló egyeztetéseket is tartunk a helyszíneken több pályázattal - így TÁMOP, és a Norvég Alap várható kiírásaival - kapcsolatban is. Segítjük a tevékenységek, vagy más szempontok mentén szerveződő partnerségeket, konkrét együttműködési lehetőségeket.

Részt vállaltunk egy szeptemberi „nagy civil forgatag” megszervezésében, akit érdekelhet egy efféle rendezvény, keressen minket elérhetőségeinken. Kérünk benneteket, hogy vegyetek részt a közös gondolkodásban, mert ilyen mértékű civil összefogás még nem volt a térségben, érdemes lenne közreműködni benne!

A Szövetség munkájába márciustól már magánszemélyként is be lehet kapcsolódni. Várjuk a céljainkkal egyetértő és feladatokat is felvállaló tagok megkeresését. Várhatóan az aktív tagság önálló munkacsoportokba szerveződik a jövőben, az első a környezettudatossággal is foglalkozó ismeretterjesztő csoport lesz.

A Szeghalmi Civil Információs Ponton az irodában munkanapokon (5520 Szeghalom, Bajcsy-Zs. u. 21/2.) önkéntességgel kapcsolatos információszolgálatot, és nonprofit témákban tanácsadást tartunk.

Július 1-től Walter Imréné mérlegképes könyvelő erősíti a csapatunkat, így civil szervezetek részére könyveléssel bővült szolgáltatásaink sora.

A „Családi erőforrás központok Szeghalomban és Körösladányban” című projektünk keretében szeptemberben kerül meghirdetésre az ingyenes „családi napközi működtetője” akkreditált végzettséget nyújtó képzésünk.

Sok sikeres pályázatot, közösségi élményekben gazdag szép nyarat kívánunk!

Ambrus Szilvia

Békés Megyei Sclerosis Multiplexes betegek a nemzetközi Abilimpián

Június 15-16-17 került megrendezésre már 8. alkalommal. Az SM betegek számára meghirdetett képességek és készségek versenye Kelet-Szlovákiában, Michalovcétól 10 km-re lévő

Zemplinska Širava üdülőhelyen. A szlovák SM egyesület által megrendezésre kerülő Abilimpián a magyar delegációt Herczegné Szabó Marianna megyei vezető kísérte. Résztvevők: Kónya Ilona (Dévaványa), Zelenákné Juhász Magdolna (Bodrogkeresztúr), Herczeg János (Gyula).

Szállodai szobánk erkélyéről csodálatos volt a panoráma: a gyönyörű tavat hegyek karéjozták és a tóparton a szép szállodák és csónakházak csalogatják a kirándulókat.

A szlovák SM szervezet vezetősége Jarmila Fajnorová és Katka Pisečna, valamint a rendezvény résztvevőinek vendégszeretete és törődése felejthetlenné tette számunkra az ott töltött időt az akadálymentesített környezetben.

A verseny, az Abilimpia a képességek és készségek versenye volt, igazi versenylázzal és győzni akarással – mindez bensőséges hangulatban, profi szervezéssel és gördülékenyen lebonyolított verseny és szabadidős programok váltakozásával.

Kónya Ilona hidegtájkészítésben elnyerte a közönség szeretetét. Zelenákné Magdolna virágkötészetben és tortadíszítésben jeleskedett.

Herczegné Szabó Marianna



Kutyaterápia

„Amíg meg nem tapasztaltuk, milyen érzés szeretni egy állatot, lelkünk egy része mélyen alszik.”

(Anatole France)

A Mentálhigiénés Egyesület által fenntartott szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek közösségi ellátását végző Békés Mérték Közösségi Ház munkatársai és kliensei rendszeres látogatást tesznek a békéscsabai kutyamenhelyen.

Pszichiátriai problémákkal küzdőkkel illetve szenvedélybetegekkel foglalkozó szakemberként egyben lelkes állatbarátként egyes út vezetett bennünket és klienseinket a békéscsabai kutyamenhelyre. Immár hagyományosan minden hónapban kilátogatunk a kutyusokhoz és a cicusokhoz az önkéntesség jegyében. Egyszerre 6-8 fő vesz részt, többségük állandó tagja a csapatnak, néhányan csak alkalmanként vesznek részt a menhely-látogatásokon. Nehéz eldönteni, hogy az embereknek vagy az állatoknak fontosabbak-e ezek a látogatások, hiszen klienseink mindig nagy-nagy örömmel várják ezeket a kirándulásokat.

Az állatokkal való kapcsolat olyan sokoldalú eszköz, amely különböző szinteken nyújthat élményt, és Célunk, ember és állat találkozása, mely nagymértékben fejleszti az emberek önismeretét. A kutyaterápia kiváltképp pozitív hatással van az emberi személyiségre, meghatározó szerepet játszik a személyiségformálásban. Az ember-állat interakció, jelen esetben a kutyákkal való közvetlen kapcsolat örömforgást jelent, egészségmegőrző és fejlesztő hatást gyakorol a szenvedélybetegséggel és pszichiátriai problémákkal küzdő emberekre.

A menhelyen alapvető követelmény a tolerancia, társainkra és kutyákra való odafigyelés. A kutyával való együttműködés az önfegyelmet is erősíti. Nagyon sok kliensünknel van kutya a családban vagy szeretne kutyát tartani, ezért fontos,

hogy a menhelylátogatások alkalmával információt kapnak az állatok megfelelő tartásáról, sőt, gyakorolhatják is azt. Megismerkednek az állat napirendjével, szokásaival: etetés, sétáltatás, játék, egészségügyi ellátás stb. Megtanulják, hogy az állattartás komoly felelősség, ami sok örömet ad, ugyanakkor számos feladattal is együtt jár.

Ezek a kis kirándulások már életünk részévé váltak. Klienseink alig várják, hogy menjünk. A menhely állandó alkalmazottai nagy örömmel fogadják az önkénteseket, amit számtalanszor ki is fejeztek már. Ennek ellenére klienseink nagy része kizárólag a közösségi gondozókkal együtt látogatja meg az otthontalan kutyusokat. A menhely területén már otthonosan mozognak, önállóan vagy kisebb csoportokban tevékenykednek. Gondozóként és állatbarátként rengeteg élménnyel és szakmai ismerettel gazdagodtunk a kliensek és a kutyusok között.

Mentálhigiénés szemléletennél fogva ajánlom e nagyszerű és sokoldalú önismereti és személyiségfejlesztő módszert mindazoknak, akik szeretik az állatokat, van bennük kellő alázat ahhoz, hogy tanuljanak tőlük, általuk egy kiforrott, pozitívabb személyiséggé válnak.

„A kiskutya a természet kínálta gyógyír a szeretet hiányára... és az élet sok egyéb bajára is.”(R. Allan Palm)

Éliás Zsuzsanna

Családi nap Kétsopronyban

A Nagycsaládosok Kétsopronyi Egyesülete 2012. június 30-án tartotta családi napját, mely rendhagyó „Hagyományőrző Lakodalom” formájában valósult meg. A 212 fős „nász nép” a köszöntő után az étterem előtt várta az ifjú pár érkezését, akik meglepetések voltak, mert igyekeztünk titokba tartani a pár kilétét. A hintón érkező párt nagy taps fogadta, s a koszorús lányok – fiúk kíséretében zenészővel indultunk a Katolikus templomhoz. A templom előtt készült egy nagy csoportkép, melyen szinte mindenki rajta volt. Az igazi, valós esküvő után szintén zenésző kísérettel vonultunk vissza az étterembe.

Az évfordulós párok fogadalmának megerősítése is ritkaságnak számító esemény, de így lett még családiasabb a hangulat. Ezután következett gyermekeink, a helyi néptáncosok fellépése, melynek témája szintén a lakodalom volt. Következett a vacsora, melynek alapanyagát sok kedves tagunk, ismerősünk, támogatónk ajánlott fel. A négyfogásos vacsorát tagjaink fiataljai szolgálták fel.

A kisebb gyerekeknek „játósarkot” rendeztünk be egy másik teremben, ahol fél óránként váltották egymást a felügyelő szülők. Éjfél közeledtével „próbatétel” várta az ifjú párt.

(Fotó: Dunai Katalin fényképész)



Megérkezett éjfélkor a „bolond menyasszony”, aki a táncával összegyűjtött jelképes aprópénzt az Egyesület további rendezvényeinek támogatására ajánlotta fel.

Ezután szintén meglepetésként adták elő táncukat a helyi anyukákból álló hastáncsoport tagjai, nagy meglepetést okozva, a vőlegénnyel kiegészülve.

Így zajlott le a hagyományörző lakodalom, mely hajnalig tartott. Felejthetetlen nap volt ez mindenkire számára, hiszen sikerült a régi hagyományokat felidézni és egy kicsit még családiasabbá tenni.

Megyeriné Závogyán Mária

Bepillantás a mezőhegyesi nőklub életébe

A Mezőhegyesi Városi Nőklub több mint 30 éve működik a József Attila Általános Művelődési Központ keretein belül. Az utóbbi három évben Szabó Andrásné vezeti ezt a lelkes kis csapatot, a szabadidő hasznos, értékes eltöltését szervezi tagjaiknak.

Vannak állandó programjaik; ünnepi megemlékezések (újév, nőnap, farsang, költészet napja), kirándulások, jótékonyági tevékenység (szendvicskészítés, palacsintásütés stb.).

Napjainkban egyre nagyobb szükség van a civil szervezetek összefogására. Így leszünk erősebbek, így tudunk segíteni ott, ahol szükséges. A városi és az iskolai rendezvényeken mindig részt veszünk, legyen az koszorúzás, gobelin kiállítás, főzőverseny vagy színházlátogatás. Máskor előadókát hívunk meg: az orvosok egészségügyi előadásokat tartanak, a polgármester asszony és a képviselők beszámolnak a város aktuális életéről, feladatairól.

során már negyedik éve Erdélyt járjuk. Először egynapos, a következő évben kettő, tavaly három napos erdélyi kirándulást szerveztünk. Az idén négy napos kézdívásárhelyi kiránduláson vettünk részt, ahol testvérkapcsolatot alapítottunk a Kézdívásárhelyi Nőszövetséggel. Van egy Makói Nőklub testvérünk is, akikkel sűrűn látogatjuk egymást. A kirándulásokon természetesen a férjek, a fiak és a barátnők is jönnek.



Nagyon népszerűek a város életében is kirándulásaink. Egynapos túrákat a közelbe szoktunk szervezni, többnapos kirándulásaink

Jól érezzük magunkat együtt, egymást segítve megosztjuk örömeinket, bánatunkat.

Szabó Andrásné

PÁLYÁZATOK

A Visegrádi Alap 2012-es „standard” pályázati kiírása

A Visegrádi Alap a civil társadalom kiépítését célzó tevékenységeket támogatja.

Az Alap pénzügyi forrásai különféle **tevékenységek támogatására** fordíthatók, az alábbi területeken:

1. kulturális együttműködés
2. tudományos eszmecserék és kutatások
3. oktatás
4. diákcsere

5. határokon átnyúló együttműködés

6. turizmusra fordító támogatás

Pályázhatnak: a Cseh Köztársaságból, Magyar Köztársaságból, Lengyel Köztársaságból, és a Szlovák Köztársaságból természetes személyek, intézmények és szervezetek konzorciumai.

A támogatási keret: 2 200 000 euró. Támogatást 6001 eurótól lehet kérvényezni egy konkrét standard pá-

lyázatra. Az Alap pénzügyi hozzájárulása nem haladhatja meg a projekt összköltségének az 70%-át, beleértve a pályázó saját természetbeni hozzájárulását, vagy más, társfinanszírozó alanyok természetbeni hozzájárulását. A költségvetést 12 hónapra tervezik, még ha a pályázat a tervek szerint tovább is tartana.

Határidő: 2012. szeptember 15.

Bővebb információ:

www.visegradfund.org

Fiatalok Lendületben Program **1. Alprogram - Fiatalok Európáért**

Ifjúsági kezdeményezések

Az ifjúsági kezdeményezések keretében 18 és 30 év közötti fiatalok csoportjai terveznek és valósítanak meg projekteket helyi, regionális és országos szinten. Ezen Alprogram része a különböző országokban élő ifjúsági csoportok közötti hálózatépítés. Ennek értelmében megkülönböztetünk nemzeti és nemzeteken átnyúló kezdeményezéseket, utóbbihoz minimum két különböző országból (az egyik uniós tagország) érkező partner szükséges. A projektek időtartama 3-tól 18 hónapig terjedhet. A maximális támogatás országonként eltérő, az érvényes keret- és átalányösszegek a pályázati útmutatóban megtalálhatóak. Beadási határidő: Nemzeti Irodákhoz - október 1. ; Végrehajtó Ügynökséghez: szeptember 1.

Részletek: www.mobilitas.hu

Fotópályázat a természeti és épített értékekről

Az Ibsen Oktatási, Művészeti és Közművelődési Nonprofit Kft. Kulturális Irodája és a Békés Megyei Gyermek és Ifjúsági Közalapítvány fotópályázatot hirdet **FÓKUSZBAN BÉKÉS MEGYE** címmel.

A pályázatra Békés megyében fellelhető természeti és építészeti értékeinkről készült fényképekkel lehet nevezni, melyek a fotográfia eszközeivel bemutatják megyénk tájait, növény- és állatvilágát, valamint az ember által létrehozott alkotásokat (épületek, emlékművek, múzeumok, templomok, szobrok, vízerőművek, stb.).

A pályázat két életkori kategóriában kerül meghirdetésre:

1. Gyermek és ifjúsági korosztály
2. Felnőtt korosztály

Témakörök:

1. Békés megye természeti értékei
 2. Békés megye épített öröksége
- Nevezési feltételek megtalálhatóak a kultura.ibsen.hu oldalon.

A pályázóknak nevezési díjat nem kell fizetni. A zsűri által kiválasztott fotók alkotói emléklapot kapnak, a díjazottak pedig oklevélben és jutalomban részesülnek. Fődíj: Kiskastély felüdülés Füzesgyarmaton a Kiskastély fogadóban!

Beérkezési határidő: 2012. szeptember 30. Beküldési/beadási cím: Békés Megyei IBSEN Nonprofit Kft. Kulturális Iroda, Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3.

TANDEM Fejlesztési Alap

Az Ökumenikus Segélyszervezet "TANDEM Fejlesztési Alap" néven pályázati programot indít, melynek keretében 2012-2015 között több pályázati fordulóban, *vissza nem térítendő támogatásként összesen több mint 200 millió forinttal támogatja a magyarországi szociális szektort.* Jelen (első) kiírásban körülbelül 20 pályázat támogatására lesz mód.

A pályázati program átfogó célja a hátrányos helyzetű gyermekek és családok társadalmi reintegrációjának elősegítése és a magyar szociális ellátórendszer meglévő hiányosságainak pótlása. A támogatás konkrét célkitűzése segíteni a rászoruló gyermekeken és családokon a hátrányos helyzetű gyermekekkel és családokkal foglalkozó helyi szereplők megerősítésén keresztül.

Pályázók köre:

- Olyan civil és egyházi szervezetek, amelyek családok átmeneti otthonát működtetnek, és ott lakó vagy onnan kikerült családok számára kívánnak szolgáltatásokat nyújtani.

- Olyan civil és egyházi szervezetek, amelyek a pályázatban foglalt tevékenységeket családok átmeneti otthonaiban lakó vagy onnan kikerült családok számára kívánják biztosítani.

Célcsoport: olyan hátrányos helyzetű gyermekek és szüleik, akik

családok átmeneti otthonában laknak, illetve onnan kerülnek, kerültek ki.

A PÁLYÁZAT TARTALMA

"A" komponens: Családok számára szervezett komplex szolgáltatások

A/1. Gyermekek, fiatalok számára nyújtott szolgáltatások

A/1.a Gyermekek részképességeinek, szociális készségeinek fejlesztése

A/1.b Pályaorientációs foglalkozások fiatalok számára

A/1.c Kortárssegítő csoportok működtetése

A/2. Szülők számára nyújtott szolgáltatások

Munkanélküliek számára szervezett munkaerőpiaci és/vagy pályaorientációs képzések

"B" komponens: Családok önfenntartóvá válásának elősegítése, munkahelyteremtés

Ebben a programelemben Támogató olyan tevékenységeket szeretne támogatni, melyek elősegítik, hogy a családok önállóvá, önfenntartóvá váljanak, vagy a támogatás kapcsán munkahelyhez jussanak hozzá. Elsősorban szociális gazdaságok beindításával kapcsolatos szolgáltatásokra lehet pályázni.

B/1. Felkészítő tevékenységek

B/2. Eszköztámogatások

B/3. Szociális gazdaság beindítása

A projekt megvalósítására a pályázónak minimum 6, maximum 12 hónap áll a rendelkezésére.

A jelen pályázat keretében igényelhető támogatás mértéke: minimum 2 millió forint, maximum 4 millió forint.

Beküldési határidő: 2012. 08. 01.

A pályázati kiírás részletei és dokumentumai a <http://www.segelyszervezet.hu> oldalon megtalálhatóak.

További felvilágosítás:

Csöli Virág pályázati koordinátor
Telefon: +36 30 860 9051

E-mail:

palyazat@segelyszervezet.hu

Hálózat a közösséget

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat az EDF DÉMÁSZ Zrt. támogatásával pályázatot hirdet az áramszolgáltató szolgáltatási területén (Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megyék teljes területén valamint Pest megye bizonyos részén) élő, szociálisan hátrányos helyzetű személyek/családok részére.

A program célja a pályázók *felhalmozott áramtartozásának rendezése széles körű együttműködések erejét felhasználva*. A bevont szereplők (szolgáltató, civil szervezet, háztartás) összehangolt cselekvésének célja továbbá a kikapcsolt fogyasztók visszacsatolása a villamos-energiafogyasztásba, valamint hogy a támogatott fogyasztókat segítse abban, hogy elkerüljék a hátralék újraképződését.

Pályázni 2012. július 31-ig lehet a www.maltai.hu honlapon elérhető pályázati űrlap elektronikus kitöltésével és benyújtásával. Kérjük a pályázókat, hogy kérdéseikkel a lakóhelyükhöz legközelebb eső családsegítő intézményt vagy önkormányzatot keressék fel. A pályázatról bővebb információt olvashatnak a halozat.maltai.hu internetes oldalon.

TANYAPROGRAM 2012

Idén közel 1,5 milliárd forint **tanyafejlesztési támogatásra** pályázhatnak a települési önkormányzatok, megyei agrárkamarák és az általuk alapított nonprofit gazdasági társaságok, a civil szervezetek, piacszövetkezetek, mezőgazdasági tevékenységet végző őstermelők, egyéni vállalkozók és családi gazdálkodók.

A programban 500 millió forint jut tanyasi termékek piacra jutásának elősegítésére, 300 millió forint a tanyás térségek külterületi útjainak karbantartását, felújítását biztosító munkagépek, eszközök beszerzésére, illetve 100 millió forint villany nélküli tanyák energiaellátását biztosító önkormányzati fejlesztésekre. További 100 millió forint a tanyagondnoki szolgálat fejlesztésére, valamint 70 millió forint a térségi tanyafejlesztési programok kidolgozására. A tanyagazdaságok fejlesztésére 400 millió forint pályázati támogatás áll rendelkezésre.

A Körösök Völgye Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület területéről Békés, Békéscsaba, Békésszentandrás, Csabacsúd, Gyomaendrőd, Kamut, Kardos, Kétsoprony, Kondoros, Mezőberény, Murony, Örménykút, Szarvas, Tarhos és Telekgerendás településekről lehet pályázatot benyújtani.

Bővebb információ a Nemzeti Agrárszaktanácsadási és Képzési Intézet honlapján (nakvi.hu) olvasható.

A Vidékfejlesztési Minisztérium és a NAKVI 2012. júliusában tájékoztató rendezvénysorozatot szervez a Programmal kapcsolatban. A rendezvényekkel kapcsolatos bővebb információkat a <http://www.umvp.eu/?q=hirek/tajekoztato-a-most-indulo-tanyafejlesztesi-programrol-linkre-kattintva-olvashat>.

Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok támogatása

(TÁMOP-1.4.3-12/1)

A pályázatok benyújtása 2012. augusztus 1-től 2012. augusztus 31-ig lehetséges

Pályázati kiírás célja: az *innovatív kezdeményezések, újszerű kísérleti foglalkoztatási projektek kidolgozásával vagy adaptálásával és megvalósításának támogatásával hatékonyabb beavatkozás történjen a munkaerőpiacon*, és ezekben a projektekben a szakmapolitika fősodrába beépíthető, vagy más szervezetek által alkalmazható módszerek és modellek keletkezzenek.

A projektnek a konvergencia régiók területén kell megvalósulni.

Támogatás mértéke: 100 %

A pályázat keretében elnyerhető támogatás mértéke min. 60 millió Ft, max. 200 millió Ft lehet.

MEGYEI FELHÍVÁSOK, RENDEZVÉNYEK

VII. Tótkomlói Nemzetközi Szenior Úszóverseny

A verseny ideje: 2012. július 14. (szombat)

Helye: Rózsa Fürdő, Tótkomlós Kossuth u. 2.

A verseny célja: a felnőtt lakosság rendszeres testmozgásának elősegítése, az egészség fenntartása, megőrzése, az úszás népszerűsítése, a hazai és nemzetközi kapcsolatok ápolása, elősegítése, a versenyzési lehetőség biztosítása.

A verseny rendezője: Tótkomlói Rozmár Szenior Úszó Klub Egyesület, Magyar Szenior Úszók Országos Szövetsége

A szeniorúszó egyesületek nevezésén kívül az egyéni jelentkezőket is szívesen várjuk, hiszen a rendezvény fő célja, hogy a versenyen keresztül népszerűsítsük az úszást és az egészséges életmódot mindenki számára.

Július 14-én, szombaton a „komlói Rozmárok” és a Rózsa Fürdő szeretettel várja a szurkolókat és azokat is, akik csak szórakozni szeretnének ezen a kellemes, napsütéses nyári napon és szeretnék látni a dél-alföld legszébb rózsáját.

Bővebb információ kérhető:

Kancsó Jánostól a kancso@mail.totkomlos.hu e-mail címen

„VII. Kultúrák – hagyományok”

Életmód-, sport-, hagyományörző- és karate tábor

(A Senshi Se szervezésében nem csak karatésoknak)

Helye: Szeghalom - Várhely

Ideje: 2012. augusztus 8 – 12. (szerda-vasárnap, 5 nap, 4 éjszaka)

A tábor célja: a különböző mozgásformák iránt érdeklődők, gyerekek, fiatalok és felnőttek, számára tartalmas kikapcsolódást és tanulást biztosítása

Jelentkezni 7 éves kortól lehet, felső korhatár nincs.

Jelentkezés az első részlet (10.000 Ft) befizetésével 2012. július 20-ig. A fennmaradó összeget (13.000 Ft) a táborba érkezéskor kérjük befizetni.

A tábor díja tartalmazza a szállás, napi háromszori étkezés, a szervezett programok és edzői díjak költségeit.

A tábor vezetői: Sensei Kovács Lajos 3. Dan és Kiss Olga

Információ: a 06-30/399-7977 és a 06-20/475-5491-es telefonszámon kérhető vagy senshi@senshi.hu e-mail címen

A Csaba Kulturális Egyesület és a Csaba Táncegyüttes felhívása

Ebben az esztendőben a hagyományos tánc táborunkat augusztus 6-12-ig szervezzük meg Bánkúton /Medgyesegyháza/. Délelőttönként a széki táncrenddel, míg délutánonként a bonchidai táncanyaggal ismerkedhetnek a résztvevők. A táncokat Hankó Tamás néptánc pedagógustól sajátíthatják el.

A részvételi díj: 21000 Ft. Az ár tartalmazza a reggelit, ebédet, részben vacsorát, napközben teát és a jó hangulat biztosított. A szállás hozott sátorban, vagy közös hálótermekben lesz. A körülmények nem változtak, "igen szerény lehetőségek mellett jó hangulat".

Érdeklődni lehet a +36/30-9638693-as telefonszámon, vagy a csabatanc@gmail.com email címen. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

FELHÍVÁS

A Mentálhigiénés Egyesület Pszichiátriai és Szenvedélybeteg ellátás Dél-alföldi szociális módszertana V. alkalommal meghirdeti a „Játék-Szín” Dél-alföldi Regionális Amatőr Színjátszó Találkozót

VERSENYKATEGÓRIÁBAN:

pszichiátriai-és szenvedélybeteg színjátszó csoportok részvételével

VENDÉGGKATEGÓRIÁBAN:

idős-, fogyatékos-, hajléktalan és egyéb ellátotti csoportok részvételével

Fődíjak: Vándorszerleg a verseny kategória győztesének; Emlékplakett a vendég kategória győztesének

A rendezvény időpontja: 2012. október 26.

Helyszín: Békés Városi Kecskeméti Gábor Kulturális Központ

Jelentkezési határidő:

2012. szeptember 21.

A programmal kapcsolatban tájékoztatást lehet kérni a Békés Mérték Közösségi Ház elérhetőségein Szokolay Ildikó munkatárstól:

Tel: 06/30/658-97-28, 06/30/658-96-98, 06/66/631-254

E-mail:

mentamodszeran@gmail.com

Jelentkezzen a 2012. évi Sipos András emlékdíj dalversenyre

Várjuk jelentkezését a Bartók Béla Vésztő Népdalkör Egyesület egyetértésével a Pallasz Athéné Vésztő Városvédő Egyesület /székhelye: 5530 Vésztő, Várkonyi u. 42.sz./ által létrehozott munkatársulat felhívására: a 2012. október 13-i második alkalommal, a Vésztői Népdal és Katonadal fesztiválon megtartandó Sipos András emlékdíj dalversenyre. Részletes feltételeket, díjazást a www.bbnk.hu honlapon a művelődési ház cím alatt is megtalálja.

Nevezési díj: felnőtt munkahellyel rendelkezőknek, énekkaroknak 2.000 Ft – nyugdíjasoknak, gyere-

két egyedül nevelőknek, diákoknak: 500.-Ft.

Díjazás: nyertes szóló énekes, illetve az énekkar pénzjutalomban részesül,

valamint a Sipos András emlék díjat (egy bronzból készült kisplasztika), a hozzá tartozó oklevelet is megkapják. Minden előadó bronzból készült mives ötvöstermék nyakendő dísz és emléklapot kap.

Érdeklődni lehet: a 66 /478-535 telefonszámon vagy varosvedo.veszto@gmail.com e-mail címen.

Kedves Leendő Közönségszervezők!

A Békéscsabai Jókai Színház külső közönségszervezőket, jegyértékesítő kollégákat keres a Szarvasi Vízi Színház és a 2012-2013-as évadunk előadásainak értékesítése, népszerűsítése céljából.

Jelentkezéseket az alábbi elérhetőségeken várunk:

szervezoiroda@jokaiszinhas.hu; 66/519-550

Szarvasi Vízi Színház

Immár második nyári szezonját kezdte meg június 16-án a Holt-Körös festői szépségű partján a közel ezerfős befogadóképességű, országosan egyedülálló Szarvasi Vízi Színház, melynek programját a Magyar Teátrum Kft. és a Békéscsabai Jókai Színház szervezi és bonyolítja le. Az elmúlt évhez hasonlóan 2012 nyarára is változatos programokat ígérnek a szervezők: hétvégenként színes, változatos produkciók várják a közönséget – családi meseopera, musical, operett, koncert, táncshow, többszörösen díjnyertes előadás színesíti a palettát.

Részletes program:

www.viziszinhas.hu

A BEREZCKI IMRE HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY PROGRAMJAI
A DÉVAVÁNYAIAK V. VILÁGTALÁLKOZÓJA ÉS A VÁROSNAP KERETÉBEN

Időpont: 2012. július 14. (szombat)

14 órától - Bereczki Emlékház (Kossuth u. 40.)

- **Tanulmányok Dévaványa múltjából c. helytörténeti kiadvány könyvbemutatója.**

Projekt Címe: Dévaványa Helytörténeti kiadványának elkészítése Támogató: Az Európai Unió és a Magyarország Kormánya által az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében nyújtott támogatás összege 3.541.000,- Ft. Kedvezményezett: Dévaványa Város Önkormányzata

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

- **Mesterségek Háza c. kiállítás megnyitó** (cipész, kerékgyártó, kovács, kötélgyártó, szabó műhelyek megnyitása)

Múzeum (Széchenyi u. 8.) nyitva 13 - 18 óráig

- **„...hogy unokáink is láthassák!”** c. fotókiállítás és filmvetítés az

V. Világtalálkozó tiszteletére meghirdetett pályamunkákból

- állandó kiállítások: „Ványai évezredek” - régészeti, „Ősök emléke kísért” - néprajzi, Bereczki Imre Emlékszoba, Pásztorkodás,

- időszakos kiállítások: „Hétköznapiak és ünnepek” - fotókiállítás, „Fából vaskarika” - érdekes tárgyak a múzeum anyagából.

Kiadványok és képeslapok, ajándéktárgyak kaphatók!

TISZTELJEN MEG BENNÜNKET LÁTOGATÁSÁVAL MINDKÉT HELYSZÍNESEN!

FIGYELMÜKBE AJÁNLJUK...

KÖZÖSSÉGBEN.

Szolidárisabb - Igazságosabb - Fenntarthatóbb

IX. Nyári Egyetemet a közösségi részvétel fejlesztéséért
2012. július 25-29. között megrendezésre kerülő szakmai és szektorközi párbeszédünk tervezett programja:

Július 25. szerda

Fenntartható társadalom - vízió vagy reális fejlesztési stratégia

A műhely-nap célja: rendszerben láttatni a társadalmi ügyeket és rendszerben gondolkodtatni az embereket körüljárva a valódi változás esélyeit és feltételeit a segítő-, a közösségi-, és a művelődési munka terén, illetve a társadalmi-, közösségi részvétel fejlesztésében. Olyan kérdéseket járunk körül pódium-beszélgetésbe vont vendégeinkkel, mint pl. Mit várunk és

miért félünk a változástól? Mitől közösségi egy beavatkozás? Miként fenntartható egy közösség-, egy társadalom? Lehet-e modernizáció helyett progresszív fejlesztéssel fellépni a társadalmi hátrányok ellen? Ökológiai-e a közösségi szemlélet, érvényesülésük gyakorlata és esélyei a segítő és a fejlesztő munkában?

Július 26. csütörtök

Tartalom és forma - gazdasági és társadalmi kölcsönhatások

A nap fókuszában a gazdaság és a társadalom lehetséges viszonyának és azok hatásainak értelmezése áll majd. Felmerülhet a helyi erőforrások kérdése: ember, természet, épület és hagyomány valamint a felettük való rendelkezés és a jövőtervezés joga és képessége.

DÉLELŐTT olyan kérdésekre keresünk választ, mint pl.:

Mitől lesz szolidáris a gazdaság, meddig tekinthető annak? Közösségi szolidaritás vs. gazdasági racionalitás - melyik az erősebb az érv? Aminek közösségi a formája, közösségi/szolidáris módon működik-e? És viszont, működhet-e közösségi módon egy piaci vállalat? Vízió vagy realitás az önfenntartás (élelmiszer-önrendelkezés, energiafüggetlenség, stb.)? Tekinthető-e korunkban önmegvalósításnak az önellátás? Létezhetünk-e piaci szerep nélkül? Alternatíva-e a háztáji? Mire tanít a közösségi kert? Lehet-e segély és munkalehetőség nélkül segíteni? - mit ad a szemléletformálás, milyen a jó segítés?

DÉLUTÁN az alábbi műhelymunkákba mélyülhetnek a téma érdeklődői:

1. **Szociális szövetkezetek:** alternatíva-e a szövetkezet, mint forma, mit ad a szociális szövetkezet, példák és dilemmák. Kin múlik a mi - vállalkozók, civilek, közösségek, a helyi hatalom és a kormányzat illetve a piaci logika.
2. **Társadalmi vállalkozók:** mitől társadalmi egy vállalkozás, hol vannak a határai, működési példák és dilemmák, mivel jár ez a forma a piacon?
3. **Települések szerepe az önellátás és az önrendelkezés terén.** Települési kísérletek példái, a piactalanítás esélyei. Arányok és esélyek.

Július 27. péntek

Egyéni vagy közösségi kihívás a szegénység?

A nap fókuszában a szegénység és az azzal való bánásmódok állnak. Keressük a közösségi munka szerepét és hatását a szegénység kialakulásában, megítélésében, kezelésében, stb. A szegénység sokrétű értelmezése - ember és család, település és térség, kulturális szegénység mellett felmerül a tudatlanság és az érdekartikuláció szerepe, valamint a szegénység okán felerősödő településméretű konfliktusok kezelésének feladata és esélye.

DÉLUTÁN az alábbi műhelymunkákba mélyülhetnek a téma érdeklődői:

1. **Nyitott ház - settlement - egyetem:**

Telepek, gettók, segítő házak, lehetőségek, szükségességek, feladatok, szerepek és felelőségek. Konfliktusok a településeken. Kutatók másképp a terepen.

2. **Segítő beavatkozások eredményei és hatásai:** kreatív és fenn tartható segítség kezdeményezések a közösségi és környezeti együttműködés érdekében. Települési kísérletek a lakhatás, az ételkészítés önrendelkezés, a energiafüggetlenség, a faluvállalat, stb. érdekében.

3. **Közösségszervezéssel a radikális változásért:** a közösségszervezés magyarországi műhelye a „Közösségszervező-tanulókör” osztja meg több mint egy éves intenzív együttműködésének gyakorlati tapasztalatait és konkrét beavatkozási terveit, akcióit.

A műhelyről bővebben: <http://kozossegszervezes.wordpress.com/>

Július 28. szombat

Térhatás - a közösségi munka forradalma

Ez a nap a települési és a szomszéd-sági munka köré fonódik. Érintett és közös értelmezésbe vont témák: az átalakuló városok, a közösségi terek, kertek, parkok megújításának és kialakításának útjai, hatásai és visszahatásai. Valamint a részvétel esélyeinek megteremtése és racionalitása a tervezésben.

DÉLUTÁN

az alábbi műhelymunkákba mélyülhetnek a téma érdeklődői:

1. **Városmegújítás közösségi eszközei.** (Avas, Újpalota, átalakuló városok, öko-fejlesztések, városi zöldenergiák, stb.)
2. **Telep a településen, konfliktus a településen:** telep-felszámolási tapasztalatok és tervek Kelet-közép Európában és Mo-on.
3. **Városi érdekvédelem a természet nevében**

Bővebb információ az alábbi blogon található:

<http://kunbabonyinye.blogspot.hu/p/program.html>;
telefon: +36 30 359-1678

Szervezők: Közösségfejlesztők Egyesülete, Magyar Művelődési Intézet, Civil Kollégium Alapítvány, Községi Kapcsolat Alapítvány, SZÖVETSÉG a Községi Részvétel Fejlesztéséért, Felső-Kiskunsági Községi Munkások Egyesülete, Adacs-Bábonny Szövetkezet, Társadalmi Összetartozásért Alapítvány, Tér-Tár Műhely, Fialat Fejlesztők Műhelye, Dialóg a Községekért Egyesület, Retextil Alapítvány, Nonprofit Média Központ Alapítvány

Ökotárs Alapítvány beszámolója

Már elérhető az Ökotárs honlapján a 2011. évről szóló beszámoló. Jelentésünket immár második éve csak elektronikus formában adjuk ki, szem előtt tartva a környezeti szempontokat, elsősorban a felesleges hulladék keletkezésének megelőzését.

A jelentés újszerű, áttekinthetőbb idővonalas formában mutatja be a tavalyi év fontosabb eseményeit és mérföldköveit, képekkel, hivatkozásokkal illusztrálva. Emellett az év folyamán adott támogatások adatbázisa és a pénzügyi adatok - a könyvvizsgált mérleg és eredménykimutatás - adnak tájékoztatást működésünkről, a nyíltság és átláthatóság jegyében.

Az éves jelentéshez kattintson a következő linke:

www.okotars.hu/jelentes/2011

Kellemes olvasást és köszönjük a figyelmet!

Móra Veronika

Felhívás Kultúrházak.hu programra - 2012. szeptember 15-16.

A közművelődési feladatot ellátó intézmények, szervezetek ismét bekapcsolódhatnak a Kulturális Örökség Napjaihoz kapcsolódó programsorozatba. Alprogramunk új neve **Kultúrházak.hu**.

A Kulturális Örökség Napjai alkalmából a hagyomány szerint szeptember harmadik hétvégéjén megrendezett esemény során ország-szerte várhatóan több mint ezer olyan épület és helyszín kapuja nyílik meg ingyenesen a látogatók előtt, amely kulturális értéket képvisel, mint épített örökség, vagy mint kulturális helyszín. A meghirdetők fontosnak ítélik, hogy lehetőséget adjanak a látogatóknak annak megismerésére is, milyen magas szintű a közművelődést szolgáló intézményekben, szervezetekben folyó szellemi kulturális örökség védelem, valamint az új értékeket teremtő alkotó tevékenység.

A jelentkezés módja:

A www.oroksegnapok.hu oldalon az on-line jelentkezésen történő regisztráció után az űrlap kitöltésével lehet jelentkezni Fontos, hogy az „Épület típusa” rovatban bejelölésre kerüljön Kultúrházak.hu akció!

Elvárások a részvétellel kapcsolatban:

□ Az eseménynek része legyen a kultúrát szolgáló épület, vagy épületek ingyenes megtekinthetősége.

□ Akár épületet vagy épületeket bemutató programmal is be lehet kapcsolódni, kísérő rendezvények szervezése nélkül.

□ Szervezhető séta út is, amely során megtekinthetők a település építészeti értékei.

□ A meghirdetők kérik, hogy minél többen vállalkozzanak ingyenes programok lebonyolítására.

Jelentkezési határidő:

2012. július 20.

Koordinátor: Gábor Klára - comorra@t-online.hu; 20/9627629

A Kultúrházak.hu országos közművelődési akció meghirdetője: a Magyar Népművelők Egyesülete

Forrás: Kultúrházak.hu

Az O&O Software is csatlakozott a CivilTech programhoz

Újabb szoftverekkel bővült a CivilTech program kínálata, melynek köszönhetően a piaci ár töredékéért juthatnak az arra jogosult civil szervezetek informatikai eszközökhöz. Az O&O Software csatlakozásával már rendszer és adatmenedzsment szoftvereket is lehet igényelni. Az új donor eszközöket kínál teljesítmémmérésre, adatbiztonságra, adatok visszaállítására.

Az O&O jogosultsági kritériumokról bővebben, a **program útmutatójában** olvashat, az igényelhető termékek listáját pedig a CivilTech program **Katalógusában** találja meg.

Továbbra is érdemes figyelnie a www.civiltech.hu főoldalát, mert hamarosan a **Syantecis** csatlakozni fog a programhoz!



Szenior önkéntesek a helyi közösségeikért!

Az Önkéntes Központ Alapítvány a nemzetközi Grundtvig szenior önkéntes projekt felhívására azok jelentkezését várja, akik elmúltak **50 évesek és szívesen végeznének önkéntes tevékenységet külföldön.**

2012-ben, az aktív időskor és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évében az Önkéntes Központ Alapítvány és a Gyulaféhérvári Caritas közös szenior önkéntes programja keretében kívánja az idősek felé irányítani a figyelmet.

A **„Szenior önkéntesek a helyi közösségeikért!”** című Grundtvig pályázat keretében 50 év felettiiek vehetnek részt nemzetközi szakmai tapasztalatszerelésben. 6 magyarországi önkéntes utazhat Romániába 3 hétre. A program célja az élethosszig tartó tanulás ösztönzése mellett, az inaktív idősebb korosztály helyi részvételének erősítése, a társadalomban betöltött szerepük és önképük megerősítése, önkéntes programokon keresztül.

T o v á b b i i n f o r m á c i ó : www.onkentes.hu; programvezető: Tornóczi Zsófia (e-mail: tornoczi.zsofia@onkentes.hu; tel.: 06 1 457 0618)

KIADVÁNYAJÁNLO

Megjelent a PAROLA 2012.évi 2. száma

Tartalom:

Állampolgári mozgalom egy NATO-radar építése ellen
Összefoglaló a pécsi Tubes-ügyről
Névtelen Magyarok – Igazi demokráciát most! Occupy Hungary.
Világforradalom és más napi teendők

Bardóczi Sándor: Mivel foglalkozik a tájépítész?

Jó Marianna: Egyenlő eséllyel a rák ellen. Roma halandóság, szűrés és képesség tétel

Velencei Ágnes: Babák rózsparkjától a bölcsis forradalomig.

Lakótelepi közösségfejlesztés kisgyerekes családokra alapozva
Kommunikáció, digitális eszközök és alkalmazások, avagy kezünkben a média...

A folyóirat megtalálható a www.kozossegfejleszt.es.hu oldalon.

Fűszerspirál

A fűszerspirál egy olyan kövekkal határolt ágyás, amely a spirálvonal közepe felé csigavonalban emelkedik. Ha szeretné, hogy kertjében legyen egy illatos sziget, egy olyan hely, ami friss fűszerekkel esetleg gyógynövényekkel látja el háztartását, a legjobb választás a fűszerspirál. Fűszernövényeink változatos talajviszonyok között fejlődnek megfelelő-

en, ennek kialakítására a fűszerspirál megfelelő tájolásával és növények elrendezésével van lehetőség. Lehet önállóan vagy egy veteményeskert részeként is létesíteni, mely igazi közösségi élményt nyújt.

A fűszerspirál építéséről és gondozásáról bővebben tájékozódhat az alábbi linken:

<https://www.google.hu/search?q=f%C5%B1szerspir%C3%A1l&hl=hu&client=firefox-a&hs=kCE&rls=org.mozilla.hu:official&prmd=imvns&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=r3ftT-D4G4q14gTZ3s3vDQ&ved=0CEMQAUoAQ&biw=1024&bih=424>

Takács Ágnes ajánlásával

**BÉKÉS MEGYEI CIVIL SZERVEZET VEZETŐK
BENTLAKÁSOS NYÁRI MŰHELYE
DOBOZ-SZANAZUG - 2012.**

Augusztus 03. (péntek)

PARTNERSÉGBEN - Konferencia a közművelődési intézmények, civil szervezetek együttműködésének lehetőségeiről Békés megyében

12.30 - 13.30 Gyülekező, regisztráció, szállás elfoglalása
(Doboz - Szanazug, Körös Volán Üdülő - Révész u. 2.)

13.30 - 14.30

Mire jó a hálózat?

A hálózatok működésének tapasztalatai Békés megyében.

A Közkincs Kerekasztal hálózatépítő tevékenysége

Előadó: Tókésné Gali Mónika, Körös-sárréti Közkincs Kerekasztal

Szeghalmi kistérségi civil háló

Előadó: Csontosné Lakatos Gabriella, a Körös-sárréti Civil Szervezetek Szövetsége vezetőségének tagja

14.30 - 14.45 Szünet

Európa a polgárokért program - „Az önkormányzatok munkáját támogató civil kezdeményezések hálózata” című nemzetközi projekt tapasztalatai

Előadó: Koszecz Andrea, a BMJV Polgármesteri Hivatal társadalmi kapcsolatok referense

XXI. századi vándordiókok - Nemzetközi Ifjúsági Találkozó Békéscsabán

(közösség-élmény-önismeret-együttműködés-elfogadás-másság-azonosság)

Előadó: Zsótér Mária, a Békéscsabai Kulturális Központ Patent Ifjúsági és Diákirodájának vezetője

15.30 - 16.00

A Nemzeti Kulturális Alap (NKA) és a Nemzeti Együttműködési Alap (NEA) pályázataival kapcsolatos aktuális információk, pályázattal kapcsolatos tapasztalatok.

Előadók: Bálint Andrea, Butora Hajnalka - Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete munkatársai

16.00 - 16.15 Szünet

16.15 - 17.00 **Miénk a tér!** Civil szervezetek eredményes projektjeinek bemutatói

18.00 - Vacsora

Este: Kötetlen együttlét (filmvetítés, élménybeszámolók, szabadidős programok)

Augusztus 04. (szombat)

8.30 - Reggeli a szálláshelyen

09.00 - 10.00

A közművelődés új kihívásai; a szakterület aktualitásai (törvényi háttér); az intézmények és civil szervezetek együttműködésének lehetőségei

Előadó: Dombi Ildikó, a Békés Megyei Ibsen Kft. Kulturális Iroda vezetője

10.00 - 10.15 Szünet

10.15 - 11.30

Az Integrált Közösségi Szolgáltató Terek (IKSZT-k) szerepe a helyi társadalom fejlesztésében.

A közművelődési, közösségfejlesztő tevékenység, mint kiemelt terület.

Előadó: Pocsajiné Fábián Magdolna művelődésszociológus, közösségfejlesztő

Korreferátum:

- A kétegyházi IKSZT tevékenysége

Előadó: Árgyelán Erzsébet, a Táncsics Mihály Művelődési Ház és Könyvtár igazgatója

- Az ifjúsági közösségi felmérés eredményei Kardoson és Szabadkígyóson

Előadó: Butora Hajnalka, művelődésszervező (KFBME)

11.45 – 13.00 Tájékoztató a Visegrádi Alap pályázatairól

Előadó: Beke Mihály András újságíró, a Nemzetközi Visegrádi Alap magyarországi megbízottja

13.30 – 15.00 Ebédszünet

15.00 – 17.00 Miénk a tér!

Tájékoztató a Békéscsabai Jókai Színház 2012/2013-as évadjának előadásairól; a közönségszervező tevékenység vállalásának feltételeiről

18.00-tól Vacsora

Fakultatív program: Filmbemutatók, tematikus műhelyek

Augusztus 05. (vasárnap)

8.30 Reggeli az üdülőben

9.30–11.30 *Hol tartunk most?* – problémák, aktualitások feltérképezése, őszi programok megbeszélése, a résztvevők egyéni tájékoztatói

Konzultáció, szakmai beszélgetés - vezetői: Pocsajiné Fábián Magdolna közösségfejlesztő, szociológus

12.00–13.00 Ebéd, a műhely zárása

A bentlakásos szakmai műhely szervezője:

Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete

Információ: telefon: 06/66/333-263; 06/30-2074482;

E-mail: civil@kfbme.hu

Támogató: Nemzeti Kulturális Alap



KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐK BÉKÉS MEGYEI EGYESÜLETE SZOLGÁLTATÁSAI

Információs szolgálat, tanácsadás, non-profit szakkönyvtár, adatbázis használata az egyesületi iroda nyitva tartási idejében:

Hétfő – csütörtök: 9.00 – 16.00 óra

Péntek: 9.00 – 13.00 óra

Helyszín: Ibsen Ház – Békéscsaba, Andrássy út 3. (első emelet)

Tanácsadások civil szervezetek részére:

Könyvelési és adózási; pályázati; civil szervezetek létrehozásával, működtetésével kapcsolatos és egyéb: a civil szektor, a kultúra, a közösségfejlesztés területét érintő tanácsadások

A szakemberekkel történő személyes találkozókhoz előzetes telefonos (66/333-263) vagy e-mail-ben (civil@kfbme.hu) történő egyeztetés szükséges!

Bővebb információ: <http://civilek.csabanet.hu>

Napraforgó

Kiadja: a Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete

Levelezési cím: 5600 Békéscsaba, Pf.: 570.

E-mail: civil@kfbme.hu

Szerkesztő: Butora Hajnalka

Felelős kiadó: Pocsajiné Fábián Magdolna

Támogató: Nemzeti Kulturális Alap

